

MARKUS

9:14-50

Geloof, nederigheid en Jezus' waarschuwing voor Gehenna.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/markus/9-14-50

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Afdaling van de berg en een nieuwe crisis	2 min	4
2	Onmacht tegenover een bezeten jongen	4 min	5
3	Epilepsie, maanziekte en bezetenheid	2 min	7
4	Jezus onderzoekt het langdurige lijden	4 min	8
5	Demonische kwelling vanaf de kinderjaren	3 min	10
6	De vertwijfelde vader en zijn zwakke geloof	4 min	12
7	Ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp	3 min	14
8	Waarom de discipelen de demon niet verdreven	3 min	16
9	Bevrijding door volhardend gebed	2 min	19
10	Vasten als voortdurend gebed	4 min	20
11	Jezus' lijden en de strijd om aanzien	3 min	22
12	De grootste wordt dienaar van allen	3 min	24
13	De nederigheid en afhankelijkheid van kinderen	2 min	26
14	Wie niet tegen ons is, is voor ons	3 min	27

15	Het oordeel over wie gelovigen laat struikelen	3 min	29
16	De worm en het onuitblusbare vuur	3 min	30
17	Gehenna, Hades en de poel van vuur	3 min	32
18	Het Dal van Hinnom als vuilstortplaats	3 min	33
19	Jeremia over het Dal van de Slachting	2 min	35
20	Gehenna en de verwoesting van Jeruzalem	2 min	36
21	Jesaja en het oordeel in de eerste eeuw	2 min	37
22	Alles opgeven om het Koninkrijk in te gaan	2 min	38
23	Met vuur en zout gezouten	2 min	40
24	De betekenis van het zout	2 min	41
25	De kenmerkende waarde van christenen	2 min	43
	Om verder te lezen		44

1

Afdaling van de berg en een nieuwe crisis

Laten we eens kijken naar Markus hoofdstuk 9. De vorige keer behandelden we de eerste dertien verzen. Dat was in wezen het verhaal van de verheerlijking op de berg en de tocht vanaf de berg naar beneden. Tijdens die tocht vroegen de discipelen Jezus naar Elia en naar de verwachting van de schriftgeleerden dat Elia eerst zou komen. Jezus zegt in feite dat Elia eerst gekomen is, en Hij bedoelt natuurlijk Johannes de Doper.

Maar nu komen ze onder aan de berg, en daar wacht hun een nieuwe crisis. In vers 14 staat dat Hij bij de discipelen kwam. Dat wil zeggen: bij de negen discipelen die Hij onder aan de berg had achtergelaten. Drie van hen had Hij met Zich meegenomen naar de top. Daar zag Hij een grote menigte om hen heen en schriftgeleerden die met hen redetwisten.

En meteen toen heel de menigte Hem zag, waren zij ontdaan, en zij snelden naar Hem toe en begroetten Hem.

MARKUS 9:15

Ik weet niet zeker waarom ze zo verbaasd waren toen ze Hem zagen. Ik weet niet of ze niet hadden verwacht dat Hij zo snel terug zou zijn. Of misschien had Hij nog iets van die gloed over Zich. Boven op de berg had Zijn gezicht die gloed gehad. Toen Mozes van de berg afdaalde nadat hij God had ontmoet, had ook zijn gezicht nog die gloed, doordat hij God had ontmoet. En hoewel Markus het ons niet vertelt, vertellen de andere evangeliën ons dat het gezicht van Jezus daar op de berg van de verheerlijking straalde als de zon. Misschien had Hij nog iets van die gloed over Zich en was die langzaam aan het verdwijnen toen Hij naar beneden kwam. Misschien zag Hij er op de een of andere manier opmerkelijk uit. Toen ze Hem zagen, waren ze verbaasd.

Er wordt ons niet verteld waarover ze verbaasd waren. Het was niet zo dat Hij er doorgaans gewoon verbazingwekkend uitzag. Hij deed verbazingwekkende dingen, maar daarover zijn ze op dit moment niet verbaasd. Het wordt ons dus niet verteld, en

misschien kunnen we daaruit afleiden dat er iets anders was aan Zijn uiterlijk toen Hij naar beneden kwam, waardoor ze verbaasd waren toen ze Hem zagen.

En Hij vroeg de schriftgeleerden:

Wat bespreken jullie met hen?

2

Onmacht tegenover een bezeten jongen

De discipelen van Jezus waren verwikkeld geraakt in een conflict met de schriftgeleerden over iets. We komen erachter dat het ging over een door een demon bezeten jongen die de discipelen niet hadden kunnen bevrijden. Waarom dit een conflict tussen de discipelen en de schriftgeleerden zou worden, weten we niet. Maar het lijkt erop dat de schriftgeleerden, die altijd naar fouten bij Jezus en Zijn discipelen zochten, hun onmacht bij deze gelegenheid moeten hebben aangegrepen om hen op de een of andere manier te bekritisieren.

Ik weet niet welke kritiek men op hen kon hebben. De schriftgeleerden konden zelf de demonen ook niet uitdrijven, dus ik weet niet waarom ze de discipelen zouden bekritisieren omdat zij dat niet konden. Misschien bekritiseerden ze de discipelen omdat die probeerden de demon uit te drijven zonder daar werkelijk de macht toe te hebben. Ik heb dat soort kritiek tenslotte eerder gehoord, zelfs in onze tijd. Er zijn mensen die door demonen bezeten lijken te zijn. Wanneer je naar hen toe gaat en hen probeert te helpen, zijn er christenen, of zelfs niet-christenen, die zouden zeggen: “Die persoon is psychisch ziek. Als je hem behandelt alsof hij door een demon bezeten is, zul je hem alleen maar teleurstellen. Je zou hem er zelfs toe kunnen brengen zijn aandoening verkeerd te begrijpen. Je kunt het beter niet proberen. Als je demonen niet onmiddellijk kunt uitdrijven, kun je hem schade berokkenen. Misschien breng je hem er zelfs toe te denken dat hij een demon heeft, terwijl dat niet zo is.”

Ik heb dat soort kritiek gehoord. Ik weet niet of de schriftgeleerden tegen de discipelen zeiden: “Luister, jullie zijn geen exorcisten. Jullie kunnen deze persoon duidelijk niet helpen. Waarom wekken jullie eigenlijk valse hoop bij hem?” Ik gok maar wat, want ik

heb geen idee wat de aard van het geschil was. Er wordt ons ook niet verteld wat de twee partijen in dat geschil precies naar voren brachten.

Jezus vroeg precies dat:

Waar hebben jullie het over?

Iemand uit de menigte antwoordde en zei:

En iemand uit de menigte antwoordde: Meester, ik heb mijn zoon bij U gebracht, die een geest heeft die maakt dat hij niet kan spreken. En waar hij hem ook aangrijpt, werpt hij hem tegen de grond, en het schuim staat hem op de mond en hij knarst met zijn tanden en verstijft; en ik heb tegen Uw discipelen gezegd dat zij hem moesten uitdrijven, maar zij konden het niet.

MARKUS 9:17-18

Hij zegt:

Ik heb mijn zoon bij U gebracht.

Dat wil zeggen: ik bracht mijn zoon mee in de hoop U te zien, maar U was er niet. Daarom bracht ik hem naar Uw discipelen, en zij konden mij niet helpen.

Het is interessant dat hier over het kind wordt gezegd dat hij een stomme geest heeft. Dat lijkt ook bevestigd te worden wanneer Jezus in vers 25 tegen de demon spreekt, want Jezus spreekt hem aan als een dove en stomme geest. Het is een stomme geest. Hij maakt de jongen stom, maar blijkbaar ook doof. Het is een dove en stomme geest. Het is interessant dat Jezus tegen een dove zou spreken en daarmee resultaat zou boeken.

Maar wat nog interessanter is: de beschreven symptomen zijn niet de symptomen die je normaal gesproken in verband zou brengen met stomheid of met doof of stom zijn. Het lijkt er eerder op dat hij aanvallen krijgt. Telkens wanneer deze stomme geest hem aangrijpt, werpt hij hem namelijk op de grond. Het schuim staat hem op de mond. Hij knarst met zijn tanden. Hij verstijft.

3

Epilepsie, maanziekte en bezetenheid

In de parallelle passage in Mattheüs, in Mattheüs 17:15, zegt de vader trouwens niet dat hij een stomme geest heeft, maar dat hij epileptisch is. Tenminste, zo wordt het vertaald in de New King James. Het Griekse woord dat in de versie van Mattheüs wordt gebruikt, betekent dat hij door de maan getroffen is. Dat is ook wat het Engelse woord 'lunatic' betekent. Het Engelse woord 'lunatic' komt voort uit 'lunar', dat met de maan te maken heeft. Een 'lunatic' was iemand van wie men dacht dat hij door de maan getroffen was of door de maan werd beïnvloed. We weten dat de maan invloed heeft op de getijden. Blijkbaar geloofde men vroeger dat de maan ook invloed had op de psyche. Misschien hadden ze gelijk. We weten dat honden naar de maan huilen. Die beïnvloedt hun psyche. Het is echt moeilijk om dat te weten. Er zijn die verhalen over weerwolven en dergelijke, die door de maan worden beïnvloed. Ik weet niet of dit allemaal bijgeloof is, of dat er werkelijk een of andere manier is waarop de fasen van de maan sommige mensen stapelgek maken.

Maar van deze jongen, van wie hier wordt gezegd dat hij een stomme geest heeft, wordt in Mattheüs 17:15 gezegd dat hij door de maan getroffen is. In de Engelse vertaling wordt dat vertaald met 'epileptic', waarschijnlijk vanwege de symptomen. Wij zouden zeggen dat dit de symptomen van een grand-malinsult zijn, en blijkbaar werden die met de maan in verband gebracht. Het lijkt erop dat hij werd beïnvloed wanneer het volle maan was, of dat ze in elk geval iets in de fasen van de maan in verband hadden gebracht met zijn gedrag en zijn aanvallen.

Er waren allerlei symptomen. Er waren de symptomen van iemand met epilepsie. Die traden waarschijnlijk op een bepaalde tijd van de maand op, wanneer de maan in een bepaalde fase stond. Hij was ook doof en stom, tenminste op de momenten dat dit over hem kwam. Misschien was hij op andere momenten normaal en kon hij horen en spreken. Maar wanneer deze demon over hem kwam en hij deze aanvallen kreeg, kon hij niet spreken en blijkbaar ook niet horen.

4

Jezus onderzoekt het langdurige lijden

De discipelen konden hem niet uitdrijven. Jezus antwoordde de man in vers 19 en zei:

En Hij antwoordde hem en zei: O ongelovig geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn? Hoelang zal Ik u nog verdragen? Breng hem bij Mij.

MARKUS 9:19

Jezus lijkt hier duidelijk een beetje ongeduldig, en het is niet helemaal duidelijk waarom Hij dat zou zijn. Jezus had hiervoor al veel mensen genezen en veel demonen uitgedreven, en dit is gewoon weer een geval waaraan Hij aandacht moet schenken. Hoewel het duidelijk een ernstig geval is, week de demon onmiddellijk voor het gezag van Christus. Toch zei Hij later tegen de discipelen:

En Hij zei tegen hen: Dit soort kan nergens anders door uitgaan dan door bidden en vasten.

MARKUS 9:29

Het gezag van Jezus was voldoende om hem met een woord uit te drijven, terwijl Zijn discipelen daarin niet waren geslaagd.

Maar waarom zou Jezus bijvoorbeeld deze man bekritisieren? Er wordt ons verteld dat Hij dit tegen de man zei:

Wat zijn jullie toch ongelovig! Hoelang moet ik jullie nog verdragen?

Het lijkt erop dat deze man zijn zoon naar de discipelen had gebracht, of naar Jezus, zoals hij zei, zonder het volledige vertrouwen dat Jezus hem kon genezen. Want het geloof van deze man zelf lijkt hier bekritiseerd te worden, hoewel Jezus daarna ook het geloof van de discipelen bekritiseerde.

Hoe dan ook, ze brachten de jongen in vers 20 bij Jezus. Toen hij Hem zag, deed de geest hem onmiddellijk stuiptrekken. Hij viel op de grond, rolde heen en weer en het schuim stond hem op de mond. Hier ligt deze jongen op de grond heen en weer te rollen met het schuim op de mond, terwijl hij een aanval heeft, en Jezus besluit de vader vragen te stellen. Jezus zei:

En Hij vroeg aan zijn vader: Hoelang is het al dat dit hem overkomt? En hij zei: Van jongs af aan.

MARKUS 9:21

Het lijkt erop dat Hij die vraag ook had kunnen stellen nadat Hij hem bevrijd had. Ik vraag me af waarom Hij deze vraag stelde.

Het lijkt een beetje op de vraag waarom Jezus de demon in de man bij de graven vroeg hoe hij heette. De demon noemde zijn naam, maar Jezus deed nooit iets met die informatie. Het is niet alsof Hij zei:

Hoe heet je?

En Hij vroeg hem: Wat is uw naam? En hij antwoordde: Mijn naam is Legio, want wij zijn met velen.

MARKUS 5:9

Oké, Legioen, ik beveel je om eruit te komen.

Er zijn mensen die zich bezighouden met bevrijdingsbediening en zeggen dat je de demon naar zijn naam moet vragen, omdat je hem niet kunt laten weggaan zonder hem bij zijn naam te noemen. Er staat beslist niets in de Bijbel wat dat idee ondersteunt. De enige keer dat iemand ooit een demon naar zijn naam vroeg, was toen Jezus dat deed. En toen Hij eenmaal de naam wist, verwees Hij er niet opnieuw naar. Hij gebruikte hem niet.

Misschien werden deze ondervragingen gehouden om informatie te verkrijgen over de naam van de demon, of in dat geval niet alleen over de naam, maar ook over het aantal demonen, want 'legioen' betekent duizenden. En in dit geval werd gevraagd hoelang

hij al zo was. Die vragen werden waarschijnlijk niet gesteld omdat die informatie enig verschil zou maken voor Jezus' vermogen om de demon uit te drijven, hoelang hij er ook al was. Het kan zijn dat deze informatie werd gevraagd en verkregen zodat de omstanders, wij die het verhaal later horen, of de discipelen die informatie te weten zouden komen. Dan zouden ze beseffen wat voor wonder dit was: een legioen demonen uitdrijven, of een demon uitdrijven die bij deze jongen al sinds zijn jeugd een chronische toestand had veroorzaakt.

Hij zegt:

Hoelang gebeurt dit al met hem?

En hij zei:

En Hij vroeg aan zijn vader: Hoelang is het al dat dit hem overkomt? En hij zei: Van jongs af aan.

MARKUS 9:21

Dat is een nogal vaag antwoord. Het is mogelijk dat deze jongen inmiddels een volwassen man was en dat hij daarom alleen maar zegt:

Van kinds af aan.

Maar ik heb altijd de indruk gehad dat dit een jongere jongen was. Als hij zegt dat hij sinds zijn jeugd in deze toestand verkeert, lijkt dat bijna een manier om te zeggen: 'Zolang we ons kunnen herinneren, is hij altijd zo geweest.' Ik weet niet of dat ermee bedoeld wordt.

5

Demonische kwelling vanaf de kinderjaren

Sommige mensen geloven dat een kind bezeten door een demon geboren kan worden. Ik ken niets in de Bijbel dat die mogelijkheid uitsluit. De uitspraak dat God de ongerechtigheid van de vaders aan de kinderen vergeldt, tot in het derde en vierde geslacht, wordt soms zelfs zo uitgelegd: bezetenheid door een demon kan een oordeel

van God zijn over afgoderij of occultisme. Ik zou dit niet als leerstelling vastleggen, aangezien de Bijbel het niet duidelijk zegt. Maar als God inderdaad een boze geest op iemand als Saul afstuurt, of een leugengeest in de mond van Achabs profeten zendt, en als het zo is dat God degenen die hun broeder niet vergeven aan de pijnigers overlevert, zoals in Mattheüs 18 staat, dan zouden deze pijnigers demonen kunnen zijn. Het is mogelijk dat bezetenheid door demonen in veel gevallen een oordeel van God is dat iemand wordt opgelegd vanwege zijn betrokkenheid bij occultisme of afgoderij. Als dat zo is, zou dat precies het soort zaak kunnen zijn dat Hij aan de kinderen vergeldt, tot in het derde en vierde geslacht. Dat is het oordeel over afgoderij.

We weten niet genoeg over dit geval, en waarschijnlijk ook niet over vrijwel enig ander geval, om te weten of dit zo is. Ik weet wel dat er zendelingen zijn die demonen in kinderen zijn tegengekomen. Vaak hebben de demonen te kennen gegeven — of demonen de waarheid spreken of niet, wie zal het zeggen? — dat ze al generatieslang in de familie zijn. Ik zou die mogelijkheid niet uitsluiten. Ik zou niet kunnen zeggen dat het zo is, maar deze man lijkt te zeggen:

Deze demon zit al in deze jongen zolang ik me kan herinneren, vanaf zijn kinderjaren.

Als iemand zegt: „Maar het is niet eerlijk dat een kind bezeten door een demon geboren zou worden”, dan is dat volkomen waar. De duivel wordt in de Schrift nooit voorgesteld als iemand die eerlijk is, en de duivel maakt misbruik van de zwakken en de hulpelozen. Het is ook niet echt eerlijk dat kinderen blind worden geboren, als crackbaby worden geboren, met welke beperking dan ook worden geboren, of met een gespleten gehemelte worden geboren. Geen van die dingen is eerlijk. Het zijn ongelukkige omstandigheden in een gevallen wereld, waarin baby's soms worden geboren terwijl ze lijden onder dingen waarvoor ze niet persoonlijk verantwoordelijk zijn. Als ze met een lichamelijke of verstandelijke beperking geboren kunnen worden, lijkt het erop dat ze ook met een geestelijke beperking geboren zouden kunnen worden. We hebben in elk geval geen enkele reden om die mogelijkheid uit te sluiten.

Hoe dan ook, stel dat we zelfs zouden zeggen: „Natuurlijk kan een baby niet met een demon geboren worden, want dat is niet eerlijk.” Was het dan wel erg eerlijk dat dit kind vanaf zijn jeugd een demon had? Het lijkt duidelijk dat de duivel niet altijd alleen

mensen aanvalt die het verdienen. In dit geval hebben we een voorbeeld van een vermoedelijk onschuldig kind dat al vanaf zeer jonge leeftijd, zo niet vanaf de geboorte, door demonen gekweld werd. We weten het niet.

6

De vertwijfelde vader en zijn zwakke geloof

In vers 22 legt de man aan Jezus uit:

En vaak heeft hij hem ook in het vuur en in het water geworpen om hem om te brengen; maar als U iets kunt, wees dan met innerlijke ontferming bewogen over ons en help ons.

MARKUS 9:22

Dit is een aanvullend stukje informatie naast wat we in vers 18 hadden, waar hij die aanvallen krijgt, schuim op de mond heeft, met zijn tanden knarst en verstijft. Hij wordt soms ook in het water en in het vuur geworpen, met de bedoeling hem te doden. Ze moeten hem nauwlettend in de gaten houden, zodat ze hem voor zijn zelfdestructieve gedrag kunnen behoeden. Je begrijpt waarom de ouders ten einde raad waren.

De vader zegt:

Maar als U iets kunt doen, heb dan medelijden met ons en help ons.

Deze uitspraak weerspiegelt misschien de reden waarom Jezus tegen hen had gezegd:

En Hij antwoordde hem en zei: O ongelovig geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn? Hoelang zal Ik u nog verdragen? Breng hem bij Mij.

MARKUS 9:19

Deze man bracht zijn zoon bij Jezus, maar hij weet niet echt zeker of Jezus iets kan doen.

Het is mogelijk dat hij meer hoop had dat Jezus iets kon doen voordat de discipelen zulke erbarmelijke mislukkingen bleken te zijn. Misschien kwam hij met enig geloof hierin, maar toen hij zag dat de discipelen niets konden doen, begon hij wellicht te twijfelen.

Jezus antwoordde hem en zei:

En Jezus zei tegen hem: Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

MARKUS 9:23

Zo staat het in de Textus Receptus, die door de King James en de New King James wordt gevolgd. In de Alexandrijnse tekst ontbreekt het eerste „geloven”. Die kortere lezing kan, met de bijbehorende interpunctie, worden weergegeven als:

‘Als U kunt?’ Alles is mogelijk voor wie gelooft.

De Textus Receptus, die door de King James en de New King James wordt gevolgd, heeft daarentegen:

Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

Sommige moderne vertalingen plaatsen de leestekens zo dat het lijkt alsof Jezus de man zijn eigen woorden voorhoudt:

En vaak heeft hij hem ook in het vuur en in het water geworpen om hem om te brengen; maar als U iets kunt, wees dan met innerlijke ontferming bewogen over ons en help ons.

MARKUS 9:22

Jezus zegt:

Als je kunt.

Dat wil zeggen: „Je vraagt of Ik iets kan doen? Je zegt: ‘Als U iets kunt?’”

Zo zijn de leestekens in sommige moderne vertalingen geplaatst. Jezus is dan in zekere zin verbaasd en enigszins beledigd doordat de man zegt:

Als u iets kunt doen.

Hij herhaalt die woorden tegen de man. Hij laat de eigen uitspraak van de man als het ware terugklinken om te laten zien dat de man blijk geeft van een gebrek aan geloof.

Maar het is niet noodzakelijk om aan te nemen dat dit hier gebeurt. Dat is slechts één manier waarop sommige handschriften gelezen kunnen worden als de leestekens op een bepaalde manier worden geplaatst. Het is ook mogelijk dat Jezus tegen de man zegt:

En Jezus zei tegen hem: Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

MARKUS 9:23

Het gaat er niet om of Ik iets kan doen. Het gaat erom of jij kunt geloven. Ook dat is nog steeds een soort terechtwijzing van de man. Iedereen zou moeten kunnen geloven als hij ervoor kiest.

Maar Jezus sprak bijna over deze man alsof zijn geloof zo zwak was dat hij misschien niet kon geloven. Dit is een ongelovig geslacht. Deze man kan misschien niet geloven. Maar als je kunt geloven, zul je merken dat er aan Mijn kant van de situatie geen sprake is van tekortschieten.

7

Ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp

Onmiddellijk riep de vader van het kind het uit en zei in tranen tegen Hem:

En meteen riep de vader van het kind onder tranen: Ik geloof, Heere! Kom mijn ongeloof te hulp.

MARKUS 9:24

Dit zijn de verschillende aanwijzingen dat de man inderdaad een zwak geloof had, en dat de terechtwijzing die Jezus hem in vers 19 gaf, terecht was. De man zei:

Als u iets kunt doen, en daarna gaf hij toe:

Ik twijfel. Ik heb wel enig geloof, maar ik heb meer geloof nodig. Heer, ik geloof, maar help me met mijn ongelooft.

Wat hier interessant aan is, is dat deze man geen groot geloof had en dat zijn verzoek toch werd ingewilligd. Toen Jezus zag dat de mensen kwamen aanrennen, bestrafte Hij de onreine geest en zei tegen hem:

En toen Jezus zag dat de menigte samenstroomde, bestrafte Hij de onreine geest en zei tegen hem: Geest die maakt dat men niet kan spreken en die doof maakt, Ik beveel u: ga uit hem weg en kom niet meer in hem terug!

MARKUS 9:25

Toen schreeuwde de geest het uit, liet hem hevig stuip trekken en ging uit hem weg. Hij werd als een dode, zodat velen zeiden:

Hij is dood.

Maar Jezus pakte hem bij de hand, richtte hem op en hij stond op.

Wat hier interessant aan is, is dat Jezus zei:

En Jezus zei tegen hem: Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

MARKUS 9:23

De man zei: 'Nou, ik geloof het min of meer. Ik geloof het echt. U gaat mij helpen met het deel van mijn ongelooft.' En kennelijk deed Hij dat. Ik weet zeker dat het geloof van deze man geweldig werd opgebouwd doordat hij dit wonder zag gebeuren. Maar Jezus deed het wonder voor hem terwijl zijn geloof nog zwak was. Dat wijst erop dat we het feit dat er vaak niets gebeurt wanneer we bidden om genezing en dergelijke, niet

kunnen wijten aan een gebrek aan geloof bij ons. Ik ken mensen wier geloof werkelijk sterk is en die het wonder toch niet zien. Toch zouden sommigen hun verwijten: ‘Nou, als je genoeg geloof had gehad, zou het gebeurd zijn.’

Jezus genas de zoon van deze man, maakte de zoon van deze man beter, zonder dat de man een groot geloof had. Het is niet zo dat God vereist dat iemand een bijzonder groot geloof heeft, hoewel Hij wel wil dat wij dat hebben. God kan het tekort kennelijk aanvullen. Het is bemoedigend om te zien dat deze man niet als Abraham is. Abraham was een man die niet wankelde in zijn geloof. Hij offerde Izak en beschouwde zijn lichaam niet als afgestorven toen hem beloofd werd dat hij een kind zou krijgen. Hij was sterk in het geloof. Deze man was niet sterk in het geloof. Hij wordt terechtgewezen omdat hij ongelovig is. Hij weet niet zeker wat Jezus kan doen. Hij wil geloven, maar hij heeft het er moeilijk mee. Jezus reageert op het weinige geloof dat de man heeft en laat daarmee zien dat God dat kan doen. Hij hoeft niet te wachten tot wij een groot geloof hebben.

De geest gaat uit hem weg. In dit geval lag de jongen, toen de geest eenmaal uit hem was weggegaan, kennelijk bewegingloos en ze dachten dat hij gestorven was. Misschien was hij gestorven, maar Jezus pakte hem bij de hand en richtte hem op. We weten niet of de jongen gestorven was en Jezus hem uit de dood opwekte, of dat hij alleen maar dood leek. Het verhaal spreekt zich daar niet over uit.

8

Waarom de discipelen de demon niet verdreven

In vers 28 staat:

En toen Hij in huis gegaan was, en zij alleen waren, vroegen Zijn discipelen Hem: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitdrijven?

MARKUS 9:28

Lukas vermeldt niet dat ze deze vraag stelden, maar Mattheüs wel. Het antwoord dat in Mattheüs wordt gegeven, is:

Jezus zei tegen hen: Vanwege uw ongeloof, want voorwaar, Ik zeg u: Als u een geloof had als een mosterdzaad, u zou tegen deze berg zeggen: Verplaats u van hier naar daar! En hij zou gaan, en niets zou voor u onmogelijk zijn.

MATTHEÛS 17:20

in Mattheüs 17:20. Ze vroegen:

Toen kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden, toen zij alleen waren: Waarom konden wij hem niet uitdrijven?

MATTHEÛS 17:19

Hij zei:

Door jullie ongeloof.

Maar hier staat:

En Hij zei tegen hen: Dit soort kan nergens anders door uitgaan dan door bidden en vasten.

MARKUS 9:29

In de Alexandrijnse tekst ontbreekt het gedeelte over vasten. In de Alexandrijnse tekst staat:

Dit soort gaat alleen weg door gebed.

Deze zin staat ook in de parallelle passage in Mattheüs, maar alleen in de Textus Receptus, niet in de Alexandrijnse tekst. In Mattheüs 17 is Jezus' antwoord aan de discipelen iets uitvoeriger dan hier in Markus. In Mattheüs 17:20-21 zei Jezus tegen hen:

Jezus zei tegen hen: Vanwege uw ongeloof, want voorwaar, Ik zeg u: Als u een geloof had als een mosterdzaad, u zou tegen deze berg zeggen: Verplaats u van hier naar daar! En hij zou gaan, en niets zou voor u onmogelijk zijn. Maar dit soort gaat niet uit dan door bidden en vasten.

MATTHEÛS 17:20-21

Het is interessant dat Hij zei dat ze meer resultaat zouden hebben gezien als ze zelfs maar geloof als een mosterdzaadje hadden gehad. Dat laat zien dat ze zelfs geen klein beetje geloof hadden. Ze hadden niet eens een hoeveelheid ter grootte van een mosterdzaadje. Dit is een behoorlijke terechtwijzing voor hen. Zelfs een geloof ter grootte van een mosterdzaadje zou bergen hebben kunnen verzetten en vermoedelijk ook deze crisis hebben kunnen oplossen, maar dat geloof hadden ze niet.

Vervolgens staat er in Mattheüs 17:21:

Maar dit soort gaat alleen weg door gebed en vasten.

Maar dat hele vers ontbreekt in de Alexandrijnse tekst. Als we de Alexandrijnse tekst gebruiken, hebben we in Mattheüs geen enkele verwijzing naar gebed of vasten. Maar als we diezelfde tekst in Markus gebruiken, hebben we wel een verwijzing naar gebed, maar niet naar vasten, want in de Alexandrijnse tekst staat:

Dit soort kan alleen door gebed worden uitgedreven.

Vasten wordt dus op geen van beide plaatsen in de Alexandrijnse tekst genoemd en komt alleen in de Textus Receptus voor.

9

Bevrijding door volhardend gebed

Is vasten een belangrijk onderdeel van bevrijding? Zo lijkt het wel. Er wordt ons in de Bijbel niet veel verteld over vasten. Gebed speelt beslist een rol bij het uitdrijven van demonen. En voor zover ik daar enige ervaring mee heb, lijkt het erop dat wanneer demonen niet onmiddellijk weggaan als je hun beveelt weg te gaan, aanhoudend en volhardend gebed uiteindelijk resultaat heeft. Ik weet niet hoelang je in elk afzonderlijk geval moet bidden, maar Jezus zei:

En Hij zei tegen hen: Dit soort kan nergens anders door uitgaan dan door bidden en vasten.

MARKUS 9:29

Nu duidt „dit soort” erop dat er verschillende soorten demonen zijn. Sommige gaan eruit zonder een langdurige strijd, zonder een lang gevecht, en kennelijk zonder veel gebed. Sommige demonen lijken eruit te gaan zodra hun wordt gezegd dat ze eruit moeten gaan, en daarmee is het afgelopen. Er zijn andere soorten demonen die hardnekkiger zijn. Er lijken onder demonische machten verschillen in kracht en rang te bestaan. En sommige gaan er niet uit wanneer een christen hun alleen maar beveelt eruit te gaan. Een christen moet bidden.

We lezen niet dat Jezus moest bidden, behalve dan dat Hij net van de berg der verheerlijking was afgedaald. Hoewel Markus ons dat niet vertelt, vertelt het evangelie van Lukas ons dat Jezus daarboven aan het bidden was. In Lukas staat dat terwijl Hij bad, Mozes en Elia aan Hem verschenen. Het kan dus zijn dat Jezus de nacht in gebed had doorgebracht. Toen Hij afdaalde en de volgende dag met deze situatie te maken kreeg, had Hij volop gebeden. Misschien had Hij wel de hele nacht gebeden. Hoe dan ook, de discipelen hadden dat niet gedaan, en daarom hadden zij de demon niet kunnen uitdrijven.

Het lijkt erop dat er momenten zijn waarop je met demonisch bezeten mensen te maken hebt, waarop je de demonen beveelt eruit te gaan en ze er niet uitgaan. Misschien komt dat doordat je niet genoeg hebt gebeden, of misschien is er langdurig

gebed nodig. Het is waar dat sommige wonderen pas plaatsvinden en sommige gebeden pas worden verhoord na een langdurige periode van gebed. En dat lijkt ook te gelden voor gebeden om bevrijding van demonische bezetenheid.

10

Vasten als voortdurend gebed

Ook hier bestaat er enige onzekerheid in de tekst over de vraag of Jezus het vasten noemde. Ondanks de zeer geringe verwijzing naar vasten, de weinige verwijzingen ernaar in het Nieuwe Testament en het feit dat er heel weinig over wordt gezegd, weten we wel dat Jezus vasten onderschreef, kennelijk in verband met gebed. In de Bergrede, in Mattheüs 6, zei Hij tegen de discipelen:

Wanneer u bidt, wees dan niet zoals de huichelaars.

MATTHEÛS 6:5

Daarna zei Hij:

En wanneer u vast, toon dan geen droevig gezicht, zoals de huichelaars. Zij vervormen namelijk hun gezicht, zodat zij door de mensen gezien worden als zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben.

MATTHEÛS 6:16

Hij noemde die twee in verband met elkaar en nam kennelijk aan dat Zijn discipelen van tijd tot tijd zowel zouden bidden als vasten.

Ik heb dit al eerder genoemd, omdat ik denk dat het een interessant inzicht is. Pastor Blumhardt uit Duitsland kreeg in de negentiende eeuw te maken met het angstaanjagendste geval van demonische bezetenheid waarover ik ooit heb gelezen. Een meisje uit zijn gemeente had duizenden demonen, die in de loop van twee jaar van bijna voortdurend gebed en voortdurende confrontatie werden uitgedreven. Kennelijk

gingen er bijna iedere keer dat pastor Blumhardt de demonen confronteerde enkele uit, maar daarachter waren er nog meer die er niet uitgingen. De laatste gingen er pas uit toen er bijna twee volle jaren waren verstreken sinds de confrontatie begon.

Pastor Blumhardt heeft door die situatie veel over dit onderwerp geleerd. Hij had nog nooit eerder met demonen te maken gehad en had er zelfs nooit over nagedacht totdat hij dit geval tegenkwam. In de loop daarvan gebruikte hij kennelijk de Lutherbijbel, die op de Textus Receptus was gebaseerd, en daarin zag hij:

Dit soort gaat alleen weg door gebed en vasten.

Daarom besloot hij naast zijn gebed ook te gaan vasten.

Hij maakte een interessante opmerking over vasten die ik nog nooit van iemand anders heb gehoord, maar die mij logisch voorkwam. Hij zei dat vasten in zekere zin een voortdurend gebed is. Als je specifiek vast voor datgene waarvoor je bidt, gaat je vasten onophoudelijk door, terwijl je gebed door andere bezigheden en verantwoordelijkheden wordt onderbroken. Als je gedurende een aantal dagen of weken voor iets wilt bidden, komt het niet vaak voor dat je jezelf van alle verantwoordelijkheden kunt vrijmaken om je af te zonderen en zonder onderbreking te bidden. Je leven wordt door veel andere dingen onderbroken, en daarom worden je gebeden dat ook.

Maar vasten hoeft niet te worden onderbroken. Vasten kan vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week doorgaan, zolang je vast. Wanneer je maaltijden en dergelijke overslaat en dat uitdrukkelijk verbindt met datgene waarvoor je bidt, is het volgens hem alsof je gebed voortdurend wordt opgedragen in de vorm van je vasten. Ik weet niet of dat waar is, maar ik denk dat het waarschijnlijk wel waar is. Het klinkt mij juist in de oren. Zijn succes was overigens opmerkelijk.

Ik wil duidelijk maken dat hij niet een of andere nieuwerwetse bevrijdingsprediker was die zichzelf aanpreef als deskundige in het uitdrijven van demonen uit mensen. Hij was in de negentiende eeuw luthers predikant in een klein stadje in Duitsland. Hij had hier nooit enige ervaring mee gehad en had die ook nooit gezocht. Het meeste van wat hij leerde, leerde hij door de strijd die hij met deze demonen voerde, en door zijn studie en overdenking van de Schrift en door gebed.

Ik ben geneigd hem meer te vertrouwen dan mensen die soms naam lijken te willen maken als bevrijdingspredikers. Niet dat ze het allemaal bij het verkeerde eind hebben, maar bevrijdingsbediening heeft iets sensationeels, en sommige mensen voelen zich juist daarom ertoe aangetrokken. Hoe dan ook, hij voelde zich daar helemaal niet toe aangetrokken. Het werd hem eenvoudigweg in zijn hoedanigheid van predikant opgedrongen.

11

Jezus' lijden en de strijd om aanzien

Nu vers 30:

En zij vertrokken vandaar en reisden door Galilea; en Hij wilde niet dat iemand het zou weten.

MARKUS 9:30

Dat was het gebied waar eerder de grootste menigten achter Hem aan waren gegaan. Hij was in Dekapolis geweest en daarbuiten, buiten de belangrijkste bevolkingscentra. Nu moet Hij door Galilea trekken, maar Hij wil niet dat dit bekend wordt, omdat Hij niet wil dat er menigten samenstromen. Want Hij onderwees Zijn discipelen en zei tegen hen:

Want Hij gaf onderwijs aan Zijn discipelen en zei tegen hen: De Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen van mensen en zij zullen Hem doden, en nadat Hij gedood is, zal Hij op de derde dag opstaan.

MARKUS 9:31

Maar er staat dat zij deze uitspraak niet begrepen en bang waren Hem ernaar te vragen.

Dit is dus de tweede keer dat ons wordt verteld dat ze hierin erg traag van begrip waren. De vorige keer dat Hij er iets over zei, in vers 10 van hoofdstuk 9, staat er dat ze onder elkaar bespraken wat Hij bedoelde met opstaan uit de dood. Maar nu heeft Hij het opnieuw heel duidelijk gezegd: Hij gaat sterven. Waarschijnlijk vatten ze ook dat niet letterlijk op, en daarom begrijpen ze niet waar Hij het over heeft.

Toen kwam Hij in Kapernaüm, en toen Hij in het huis was, vroeg Hij hun:

En Hij kwam in Kapernaüm en toen Hij thuisgekomen was, vroeg Hij hun: Waarover had u het met elkaar onderweg? Maar zij zwegen, want zij hadden onderweg een woordenwisseling met elkaar gehad over wie de belangrijkste was.

MARKUS 9:33-34

Maar ze zwegen, want onderweg hadden ze onderling geruzied over wie de grootste zou zijn. Ze hoorden Jezus erover spreken dat Hij zou sterven en verworpen zou worden, en ze begrepen het gewoon niet. Ze denken dat Hij naar Jeruzalem gaat om de macht over te nemen en de nieuwe keizer, de nieuwe Messias, te worden. Dus denken ze: „Wanneer Jezus de macht overneemt, vraag ik me af wie van ons hier de hoogste positie zal krijgen. Ik vind dat ik het moet zijn, want ik heb deze kwalificaties.” „Nee, ik sta veel hoger dan jij vanwege dit of dat.”

Hoewel ze zo met elkaar praatten, wilden ze niet zo praten waar Jezus bij was. Op de een of andere manier wisten ze dat er iets ongepasts aan die hele discussie was, maar Hij wist dat ze erover spraken. Ze lopen met zijn twaalfen achter Jezus aan, achter elkaar over de smalle paden. Waarschijnlijk praten de mannen achteraan met elkaar en hopen ze dat Jezus niet weet waar ze het over hebben. Dan gaat Hij het huis binnen en zegt: „Waar hadden jullie het daarachter over?” Er staat dat ze zwegen. Ze waren bang het Hem te laten weten, omdat ze erover ruzieden wie de grootste was.

12

De grootste wordt dienaar van allen

Hij ging zitten, riep de twaalf en zei tegen hen:

En Hij ging zitten, riep de twaalf en zei tegen hen: Als iemand de eerste wil zijn, moet hij de laatste van allen zijn en een dienaar van allen.

MARKUS 9:35

Toen nam Hij een klein kind en zette het in hun midden. Nadat Hij het in Zijn armen had genomen, zei Hij tegen hen:

En Hij nam een kind, zette dat in hun midden en omarmde het, en Hij zei tegen hen: Wie een van zulke kinderen ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij; en wie Mij ontvangt, die ontvangt niet Mij, maar Hem Die Mij gezonden heeft.

MARKUS 9:36-37

In het Evangelie van Mattheüs zegt Hij veel meer bij deze gelegenheid, wanneer Hij het kind op Zijn schoot zet. Het openingsvers van Mattheüs 18 zegt:

Op dat moment kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden: Wie is toch de belangrijkste in het Koninkrijk der hemelen?

MATTHEÛS 18:1

Hier wordt dus gezegd dat zij Hem de vraag stellen, en het is mogelijk dat ze dat inderdaad deden. Bedenk dat ze eerst zwegen. Vervolgens wordt ons in Markus verteld dat Jezus, nadat ze hadden gezwegen, het onderwerp ter sprake bracht. Maar

misschien brachten zij het eerst ter sprake. Misschien verbrak een van hen na een ongemakkelijke stilte het zwijgen en zei: „Wel, Heere, wie is de grootste in het Koninkrijk?” Dat kan de reactie hebben uitgelokt waarover we in Markus lezen.

En Jezus riep een kind bij Zich en zette dat in hun midden. En Hij zei: Voorwaar, Ik zeg u: Als u zich niet verandert en wordt als de kinderen, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan. Wie zich dan zal vernederen als dit kind, die is de belangrijkste in het Koninkrijk der hemelen. En wie zo'n kind ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij.

MATTHEÛS 18:2-5

Je mag dus niet te trots zijn om om te gaan met mensen met een lage positie, zoals kinderen. Kinderen hadden de laagste positie in de samenleving. Toch zou het ontvangen van een kind, zoals Jezus dat deed, blijken geven van nederigheid. Jezus toonde die nederigheid daadwerkelijk, maar de discipelen deden dat niet, een hoofdstuk later in Markus 10. Toen mensen hun kinderen bij Jezus wilden brengen, staat er in Markus 10:13 dat de discipelen degenen die hen brachten bestraften, maar Jezus deed dat niet. Hij zei:

En ze brachten kinderen bij Hem, opdat Hij hen zou aanraken, maar de discipelen bestraften degenen die hen bij Hem brachten.

MARKUS 10:13

Met andere woorden, Jezus was bereid om met kinderen om te gaan. Hoewel ouders van hun kinderen hielden, waren kinderen geen burgers van enige rang. Ze hadden geen bijzondere status of aanzien in de samenleving. Een trots mens wil meestal omgaan met mensen die zijn reputatie zullen verhogen. Vriendelijk zijn tegen kinderen was niet iets waarvoor de discipelen nederig genoeg waren, en ze dachten dat Jezus dat ook niet was. Ze hadden het mis.

Dus zegt Hij:

Luister, als je belangrijk wilt zijn, moet je kinderen ontvangen. Je moet nederig zijn als een kind. Je moet je bekeren en vanbinnen veranderen, zodat je als een kind wordt.

Zijn onderwijs is heel duidelijk: degene die de grootste is, is degene die het meest als een kind en het nederigst is.

13

De nederigheid en afhankelijkheid van kinderen

Nu zouden we kunnen zeggen: 'Ik ken sommige kinderen. Ze komen op mij vaak niet erg nederig over.' Kinderen kunnen soms verwend, arrogant en stout zijn, en nederigheid is misschien niet de voornaamste eigenschap waarmee je hen zou beschrijven. Maar nederigheid komt op veel manieren tot uiting. Het belangrijkste bij kinderen is dat ze afhankelijk zijn van hun ouders. Dat laten ze zien doordat ze om dingen vragen wanneer ze die nodig hebben, in plaats van gewoon voor zichzelf te zorgen of te denken dat ze voor zichzelf kunnen zorgen. Ze weten dat hun ouders voor hen moeten zorgen. Ze weten ook dat ze dingen niet weten. Dat blijkt wel uit het feit dat kinderen altijd vragen stellen: Waarom is de lucht blauw? Waarom is het gras groen? Waar komen baby's vandaan? Kinderen stellen altijd vragen omdat ze weten dat ze het niet weten, en ze gaan ervan uit dat hun ouders het wel weten. Ze zien zichzelf als onwetend. Ze zien zichzelf als afhankelijk.

Het is waar dat ook zij een zondige natuur hebben en dat ze stoute dingen doen, en soms zelfs hoogmoedige dingen. Maar bij Asher valt me iets op. Wanneer hij binnenkomt, is hij zo schattig. Iedereen glimlacht naar hem, spreekt hem aan, praat erover hoe schattig hij is, enzovoort. Het doet hem helemaal niets. Er komt een leeftijd waarop het wel iets met hem doet, maar nu, als klein peutertje, maakt het hem niets uit of hij gevlaid en gecompimenteerd wordt en iedereen zo met hem dweept. Het lijkt hem totaal niet bezig te houden. Hij denkt er niet over na hoe hij zich tot anderen verhoudt. Waarschijnlijk leeft hij gewoon in zijn eigen wereld.

Maar in dat opzicht zijn kinderen nederig. Ze proberen geen reputatie voor zichzelf op te bouwen. Ze doen niet alsof ze weten wat ze niet weten. In de meeste gevallen doen ze niet alsof ze onafhankelijk zijn. Ze laten voortdurend zien dat ze afhankelijk zijn. Zo zijn kinderen. Zo moeten wij worden.

14

Wie niet tegen ons is, is voor ons

Nu vers 38, Markus 9:38-41:

En Johannes antwoordde Hem: Meester, wij hebben iemand gezien die demonen uitdreef in Uw Naam, iemand die ons niet volgt; en wij hebben het hem verboden, omdat hij ons niet volgt. Maar Jezus zei: Verbied het hem niet, want er is niemand die een kracht doen zal in Mijn Naam en kort daarna kwaad van Mij zal kunnen spreken. Want wie niet tegen ons is, die is voor ons. Want wie u een beker water te drinken zal geven in Mijn Naam omdat u discipelen van Christus bent, voorwaar, Ik zeg u: hij zal zijn loon beslist niet verliezen.

MARKUS 9:38-41

Jezus klinkt in wezen alsof Hij zegt: 'Op dit moment zijn we wanhopig op zoek naar zo veel mogelijk vrienden. Als iemand zelfs maar zo vriendelijk is om je een beker water te geven, in de wetenschap dat je een van Mijn discipelen bent, dan is dat het vermelden waard.' Eerder in Jezus' bediening was er een tijd dat iedereen Hem volgde, over Hem sprak, Hem vereerde, Hem bij zich thuis uitnodigde om te komen eten, enzovoort. Maar op dit punt lijkt Zijn bediening in Galilea te zijn afgenomen, en Hij ziet Zichzelf als Iemand Die binnenkort verworpen zal worden. Hij weet dat het gaat gebeuren. Dus zegt Hij: 'We kunnen alle vrienden gebruiken die we maar kunnen krijgen.'

Julie zagen dat deze mensen in Mijn Naam demonen uitdreven, maar ze horen niet bij ons gezelschap. Ik weet niet wie ze zijn. Ik weet niet waarom ze Jezus' Naam gebruiken, maar ze staan duidelijk welwillend tegenover Hem. Niemand gaat in Mijn Naam demonen uitdrijven en dan onmiddellijk daarna kwaad over Mij spreken. Verbied het hun dus niet. Zo'n welwillende houding van mensen kunnen we goed gebruiken. Het is prettig als iemand niet onmiddellijk kwaad over Mij gaat spreken. Wie op dit moment niet tegen ons is, staat aan onze kant.

Op een ander moment zei Jezus:

Wie niet met Mij is, die is tegen Mij; en wie niet met Mij
bijeenvoert, die drijft uiteen.

MATTHEÛS 12:30

Maar nu zegt Hij:

Wie niet tegen ons is, is voor ons.

Het is hetzelfde, maar de nadruk ligt op de andere kant. Dat wil zeggen: op dit moment ben Ik bereid iedereen die zich niet tegen Mij verzet als vriend te beschouwen.

Dat wil zeggen: iedereen die Christus gunstig gezind is en jou een dienst wil bewijzen omdat je bij Christus hoort, neemt een onpopulair standpunt voor Hem in. Die persoon zal zijn beloning daarvoor beslist niet verliezen.

Al deze uitspraken worden gedaan in verband met het feit dat Jezus aanvoelt en aan de discipelen verklaart dat de dagen van Zijn populariteit zo goed als voorbij zijn. Hij heeft een populaire bediening gehad, maar dat is nu voorbij. Iedereen die vriendelijk tegen hen is, iedereen die geen kwaad over hen spreekt, moet als vriend worden beschouwd. Iemand die je omwille van Hem iets te drinken geeft, neemt in feite een risico. Alleen al het feit dat die persoon met hen omgaat, kan misschien gevaar of impopulariteit over hem brengen. Daarom zal God hem belonen omdat hij zo'n standpunt inneemt.

15

Het oordeel over wie gelovigen laat struikelen

Vanaf vers 42 waarschuwt Jezus voor het oordeel over mensen die anderen ten val brengen. Hier verwijst Hij in zeer krachtige bewoordingen naar het oordeel dat komt over degenen die Hem verwerpen of die anderszins Zijn Geest niet weerspiegelen. Hij spreekt over bijzondere beloningen voor degenen die Hem op dit punt zelfs maar een klein beetje vriendelijkheid betonen: een discipel een beker water geven omdat hij een discipel is, ervan afzien kwaad te spreken over Christus, niet tegen Hem zijn. Op dit moment zijn er, vanwege de impopulariteit van Christus, bijzondere beloningen voor zulke mensen. Maar er zijn mensen die vijandig zijn. Juist omdat de meesten vijandig zijn, is het zo prijzenswaardig wanneer er enkelen worden gevonden die dat niet zijn. Mensen die in de huidige omgeving en het huidige klimaat onze kant kiezen, zullen schaarser zijn. En het zal des te opmerkelijker en prijzenswaardiger van hen zijn, omdat er daadwerkelijk mensen zijn die proberen je ten val te brengen. Ze proberen te verhinderen dat je een volgeling van Mij bent. Ze zoeken degenen op die Mij volgen en proberen ervoor te zorgen dat je je geloof verliest en weggaat.

Iedereen die dat doet, die het geloof beschadigt of iemand die in Mij gelooft ten val brengt... Hij zegt:

En wie een van deze kleinen, die in Mij geloven, doet struikelen, het zou beter voor hem zijn dat er een molensteen om zijn hals werd gedaan en hij in de zee geworpen werd.

MARKUS 9:42

En het is mogelijk dat Hij dat kind nog steeds op Zijn schoot heeft terwijl Hij dit zegt. Dus zelfs een klein kind als dit, maar impliciet iedereen, tot en met zelfs een klein kind. Iedereen die zo'n klein kind ten val zou brengen, en zeker iedereen die belangrijker is dan zo'n kind, en ervoor zou zorgen dat die niet meer in Mij gelooft, zou beter af zijn als hij met een molensteen om zijn nek in zee werd geworpen.

Met een molensteen om je nek in zee geworpen worden is volgens mij een behoorlijk afschuwelijke manier om aan je einde te komen. Ik heb altijd gedacht dat verdrinken een nogal onaangename manier zou zijn om te sterven. Ik ben niet bang om te sterven, maar sommige manieren om te sterven zijn onaangenamer dan andere. Het lijkt mij dat het werkelijk beangstigend zou zijn om water in te ademen, naar lucht te happen en alleen maar water in je longen te krijgen, ook al duurt dat maar een of twee ogenblikken. Het vooruitzicht alleen al is angstaanjagend. Als je in zee wordt geworpen met een enorme molensteen, een grote steen die om je nek is gebonden, staat vast dat je zult verdrinken. Hij zegt dat die behandeling verkieslijker zou zijn dan wat deze mensen te wachten staat.

Hij zei niet dat degenen die een klein kind ten val brengen met een molensteen om hun nek in zee zullen worden geworpen. Hij zei dat ze zouden wensen dat dit met hen was gebeurd. Met een molensteen om hun nek in zee worden geworpen is beter, is een verkieslijker behandeling dan wat hun te wachten staat. Wat staat hun te wachten? Gehenna. Dat is het woord dat in vers 43, 45 en 47 met 'hel' is vertaald. Alle drie de verzen noemen in de New King James de hel, en in elk van die gevallen staat er het woord Gehenna.

16

De worm en het onuitblusbare vuur

Je zult ook opmerken dat vers 44, 46 en 48 alle drie identiek aan elkaar zijn. Ze zeggen allemaal:

En als uw hand u doet struikelen, hak hem dan af; het is beter voor u verminkt het leven in te gaan dan met twee handen heen te gaan in de hel, in het onuitblusbare vuur, waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt.

MARKUS 9:43-44

als beschrijving van Gehenna. Misschien valt je op dat vers 44, 46 en 48 in de New King James cursief gedrukt zijn. De reden daarvoor is dat het citaten uit het Oude Testament zijn. Dat is iets wat de New King James doet wanneer hij een citaat uit het Oude Testament geeft: hij drukt het cursief, zodat je het zult zien. Daarnaast worden bepaalde woorden in een zin om dezelfde reden cursief gedrukt als in alle vertalingen, namelijk om aan te geven dat ze niet in het Grieks staan. Maar in dit geval staat het niet cursief om je te vertellen dat dit niet in het Grieks staat. Het is daarentegen de manier waarop de New King James citaten uit het Oude Testament in het Nieuwe Testament apart zet.

Wat is dat citaat uit het Oude Testament? Het is het laatste vers van Jesaja, Jesaja 66:24. Jesaja 66:24 noemt Gehenna niet bij naam, maar er staat:

En zij zullen de stad uit gaan en zien de dode lichamen van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen; want hun worm zal niet sterven en hun vuur zal niet uitgeblust worden, en zij zullen voor alle vlees een afgrijzen zijn.

JESAJA 66:24

Hier komt een oordeel over mensen van wie de lijken voortdurend door wormen worden gegeten en worden verbrand in vuren die nooit worden gedoofd. Het beeld is poëtisch omdat het een gedicht is, en het is niet letterlijk, omdat wormen natuurlijk wel sterven. Er bestaan geen wormen die eeuwig leven hebben. Maar zeggen dat de worm niet sterft en het vuur niet wordt gedoofd, wil zeggen dat hier voortdurend, aanhoudend en onafgebroken ontbinding plaatsvindt. Lichamen worden door wormen gegeten. Wat hier wordt beschreven, is een voortgaande vertering van hun lijken.

Is dit een bewuste toestand? Waarschijnlijk niet, want er staat dat het hun lijken zijn. Lijken zijn per definitie niet bij bewustzijn. Lijken zijn dode lichamen. Als er hun zielen had gestaan, zou dat iets anders zijn, of hun geesten. Dan zouden we misschien moeten aannemen dat we het hier over bewuste wezens hebben. Dit is een

beschrijving van het lot van bepaalde mensen die gestorven zijn. Hun lijken worden zo opgeruimd dat ze in vlammen liggen die blijven branden. Jesaja brengt dit niet in verband met Gehenna, maar Jezus doet dat wel. Jezus citeert deze regel:

17

Gehenna, Hades en de poel van vuur

‘Waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt gedoofd.’ Hij citeert die als een uitspraak over Gehenna. Wat is Gehenna? Gehenna is het Dal van Hinnom. Dat is tenminste wat het woord Gehenna betekent. Het was een vreemde keuze van de vertalers van de King James, die lange tijd daarna door bijna alle vertalingen werd gevolgd, om Gehenna in de King James met ‘hell’ te vertalen.

Wat is de hel? De hel is duidelijk een woord dat we gebruiken voor de plaats van het oordeel na de dood, en misschien zelfs na de oordeelsdag, voor hen die verloren zijn. We denken bij de hel aan de plaats waar de zielen van mensen na hun dood terechtkomen. Als we de hel beschouwen als het uiteindelijke, eeuwige lot van de verlorenen, dan denken we niet aan wat er gebeurt nadat ze sterven, maar aan wat er gebeurt na de oordeelsdag. Want wat er met mensen gebeurt nadat ze sterven, is iets anders dan wat er na de oordeelsdag gebeurt.

De Bijbel geeft aan dat mensen na hun dood in Hades zijn. Maar na de oordeelsdag wordt zelfs Hades zelf in de poel van vuur geworpen. En over allen van wie de naam niet geschreven blijkt te zijn in het boek des levens wordt ons in de laatste verzen van Openbaring 20 gezegd:

En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen.

OPENBARING 20:15

Het Engelse woord ‘hell’ is dus erg onnauwkeurig wat betreft de plaats waarnaar het verwijst.

Als mensen zeggen: ‘Christenen gaan naar de hemel en niet-christenen gaan naar de hel,’ denken ze beslist meestal aan het eeuwige lot. Ze denken meestal aan wat er aan het einde gebeurt, wanneer alle doden worden geoordeeld en hun eeuwige bestemming krijgen: de hemel voor sommigen, de hel voor anderen. Maar als dat de hel is, dan is de hel de poel van vuur.

Er zit nogal wat inconsequentie in de Engelse vertalingen, want het woord ‘hell’ wordt soms gebruikt als vertaling van het woord Hades of Sheol. Op minstens één plaats wordt daarmee het woord Tartarus vertaald. Vaak gebruiken de Engelse vertalingen het woord ‘hell’ als vertaling van Gehenna. Maar die zijn niet allemaal hetzelfde.

Tartarus, zo wordt ons in 2 Petrus 2 verteld, is de plaats waar de engelen die gevallen zijn, worden vastgehouden in afwachting van de oordeelsdag. Hades is blijkbaar de plaats waar mensen worden vastgehouden in afwachting van de oordeelsdag. Maar de poel van vuur is de plaats waar de goddelozen na de oordeelsdag naartoe gaan. Niet terwijl ze daarop wachten, maar daarna. Na het oordeel worden de goddelozen in de poel van vuur geworpen.

Als er van al deze in de Bijbel genoemde plaatsen één plaats is die de hel genoemd zou moeten worden, dan lijkt het mij dat de poel van vuur de hel genoemd zou moeten worden. Maar is Gehenna de poel van vuur?

18

Het Dal van Hinnom als vuilstortplaats

Wat dit moeilijk maakt, is dat er twee manieren zijn om dit te bepalen. De rabbijnen in de tijd van Jezus gebruikten het woord Gehenna inderdaad voor de poel van vuur. De rabbijnen geloofden dat de goddelozen na het oordeel in een vurige poel, een vurig oordeel, geworpen zouden worden, en de rabbijnen noemden dat Gehenna. Waarom noemden ze het Gehenna? Ik weet niet waarom ze dat deden, maar het woord Gehenna betekent niet poel van vuur. Het betekent Dal van Hinnom, en dat is een werkelijke plek op aarde, ten zuidwesten van Jeruzalem, net buiten de muren.

Ik heb zelf door Gehenna gelopen. Het is er heel groen en grasrijk en aangenaam. Het is nu eigenlijk prachtig, net een park. Maar in de tijd van koning Josia was het Dal van Hinnom niet groen en grasrijk en aangenaam. Het was in feite een vuilstortplaats. Ze hielden daar voortdurend, dag en nacht, vuren brandend en gooiden er steeds het afval van de stad in. Soms gooiden ze er zelfs lijken in: misdadigers en buitenlanders die gestorven waren en niemand hadden die voor een begrafenis kon betalen. Ze gooiden hen gewoon op de vuilstortplaats, en hun lijken verbrandden daar.

De vuren van Gehenna werden voortdurend brandend gehouden. Ze werden niet geblust. Ze waren niet onblusbaar, en ze zijn nu duidelijk uit. Er branden daar nu geen vuren. Maar zeggen dat ze niet werden geblust, betekent dat ze niet werden uitgemaakt. De mensen maakten deze vuren niet uit. Ze werden voortdurend brandend gehouden. Spreken over vuren die niet worden geblust, betekent niet noodzakelijk dat het eeuwige vuren zijn, maar dat het vuren zijn die brandend worden gehouden, in elk geval totdat al het afval verbrand is.

Gehenna betekent letterlijk het Dal van Hinnom. Dat is wat het Griekse woord Gehenna betekent: Dal van Hinnom. Dus wat is Gehenna wanneer Jezus dat woord gebruikt? Gebruikt Hij het volgens de betekenis van het woord, Dal van Hinnom, of gebruikt Hij het zoals de rabbijnen het gebruikten, in wezen met de betekenis hel? Verschillende mensen zullen die vraag verschillend beantwoorden. En gezien de hoeveelheid gegevens waarover we beschikken, weet ik niet echt zeker of die met absolute zekerheid kan worden beantwoord.

Maar Gehenna, of het Dal van de zonen van Hinnom, zoals het in Jeremia wordt genoemd, verwijst naar de plaats waar volgens hem lijken naartoe geworpen zullen worden in verband met de verwoesting van Jeruzalem door de Babyloniërs. Jeremia gaf aan dat de Babyloniërs zouden komen en Jeruzalem zouden verwoesten. En het Dal van Hinnom, dat ook Tofet werd genoemd, zou een plaats worden die vol zou liggen met lijken.

19

Jeremia over het Dal van de Slachting

Je ziet dit in Jeremia 7, te beginnen bij vers 30. Er staat:

Want de Judeeërs hebben gedaan wat kwaad is in Mijn ogen, spreekt de HEERE, zij hebben hun afschuwelijke afgoden opgesteld in het huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, zodat zij dat verontreinigen. En zij hebben de hoogten van Tofet gebouwd, die in het dal Ben-Hinnom zijn, om hun zonen en hun dochters in het vuur te verbranden. Dat heb Ik niet geboden en is niet in Mijn hart opgekomen.

JEREMIA 7:30-31

Dat is het Dal van Hinnom, Gehenna.

Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat het niet meer Tofet of het dal Ben-Hinnom zal genoemd worden, maar Moorddal. Men zal in Tofet begraven, omdat er nergens anders plaats zal zijn. De dode lichamen van dit volk zullen tot voedsel zijn voor de vogels in de lucht en de dieren op de aarde, en niemand zal ze schrik aanjagen.

JEREMIA 7:32-33

Er staat dat ze dit het Moorddal zullen noemen. Verderop, in Jeremia 19, vinden we een soortgelijke voorzegging — feitelijk dezelfde voorzegging. Er staat in Jeremia 19:6:

Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat deze plaats niet meer genoemd zal worden Tofet en het dal Ben-Hinnom, maar Moorddal.

JEREMIA 19:6

Er zal buiten Jeruzalem een plaats zijn die het Dal van Hinnom heet, en in plaats daarvan zullen ze die het Moorddal noemen vanwege het grote aantal lijken dat daar zal worden neergelegd. Dat is de plaats die Gehenna wordt genoemd. Jeremia zei dat Jeruzalem door de Babyloniërs verwoest zou worden en dat de mensen afgeslacht zouden worden. Het Dal van Hinnom zou een plaats worden waar de lijken van de afgeslachte mensen op de brandende vuilnisbelt werden opgestapeld.

20

Gehenna en de verwoesting van Jeruzalem

Jezus lijkt iets soortgelijks te zeggen. Interessant genoeg spreekt Jezus in een vergelijkbare situatie. Jeremia sprak met het oog op het feit dat Jeruzalem spoedig door de Babyloniërs verwoest zou worden en dat deze algemene slachting onder de Joden zou plaatsvinden. Jezus voorspelde tijdens Zijn bediening dat in de volgende generatie hetzelfde zou gebeuren: Rome zou komen en Jeruzalem verwoesten.

Ik geloof dat Jezus, wanneer Hij tegen de mensen van Zijn tijd spreekt over het gevaar dat zij naar Gehenna gaan, dezelfde dreigementen gebruikt als Jeremia. Dat wil zeggen: als je geen deel wordt van het Koninkrijk van Christus, zul je in Jeruzalem achterblijven om het lot van Jeruzalem te ondergaan, en je lijk zal in Gehenna worden geworpen.

Ik heb erop gewezen dat Jesaja 66, dat Jezus in Markus 9 citeert, niets over de hel zegt. Als de hel inderdaad de plaats van bewuste pijniging is, dan gaat dit daar zeker niet over, want het gaat over hun lijken. Lijken zijn niet bij bewustzijn. Het zijn dode lichamen. Het zijn de lijken die door de wormen worden opgegeten. Het zijn de lijken die in deze voortdurend brandende vuren worden geworpen, en ze bevinden zich op een plaats waar ze bekeken kunnen worden.

Er staat in Jesaja 66:24:

En zij zullen de stad uit gaan en zien de dode lichamen van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen; want hun worm zal niet sterven en hun vuur zal niet uitgeblust worden, en zij zullen voor alle vlees een afgrijzen zijn.

JESAJA 66:24

— waarmee de rechtvaardigen worden bedoeld —

Hier wordt onderscheid gemaakt tussen de rechtvaardigen en de goddelozen, en de rechtvaardigen nemen het lot van de goddelozen waar. Ze zien daar in het Dal van Hinnom hun lijken, die worden verbrand en door wormen worden opgegeten.

21

Jesaja en het oordeel in de eerste eeuw

Gaat dit in Jesaja over het einde van de wereld? Gaat het over het oordeel van de laatste dag? Ik geloof niet dat daar enig bewijs voor is. Jesaja 60 tot en met 66 vormen in feite één ononderbroken gedeelte. Het hele gedeelte gaat erover hoe God het oude bestel zal oordelen en een nieuw bestel zal oprichten. Hij zal het oude Israël oordelen en Zijn dienaren bij een nieuwe naam noemen.

Er zijn in dit gedeelte van Jesaja veel passages die in het Nieuwe Testament worden geciteerd, en ze worden altijd aangehaald als passages die over de eerste eeuw gaan, de tijd waarin God het oude bestel terzijde stelde en het nieuwe bestel invoerde. Ik geloof niet dat dit gedeelte van Jesaja over het einde van de wereld gaat. Het gaat over het tijdperk dat in de eerste eeuw begon, toen God Israël oordeelde en Zijn gemeente vestigde.

Als je dat gedeelte van Jesaja doorneemt en kijkt naar alle keren dat er verzen uit worden geciteerd in het Nieuwe Testament, zul je volgens mij ontdekken dat ze altijd worden aangehaald als passages over die overgangperiode in de eerste eeuw, toen de nieuwe orde haar intrede deed en de oude orde verdween. Ik geloof dat de lijken die

aan het einde van Jesaja in Gehenna worden geworpen, verwijzen naar de lijken van de mensen die omkwamen in die slachting toen Jeruzalem werd verwoest. Dit werd vervolgens vervuld in het jaar 70 na Christus.

Ik geloof dat je dat alleen al uit Jesaja zou kunnen afleiden. Maar het feit dat Jezus hier Jesaja citeert, doet mij denken dat Jezus het niet heeft over het lot van mensen in de hel, maar over het lot van de mensen die in Jeruzalem zijn op het moment dat de Romeinen hen overwinnen. Het is als een hel op aarde.

Als je het verhaal leest over de belegering van Jeruzalem en zijn ondergang in het jaar 70 na Christus, zul je bij Josephus beslist een beschrijving vinden van een ramp die zo erg is als wij ons maar kunnen voorstellen. Jezus zei:

Want dan zal er een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en zoals er ook nooit meer zijn zal.

MATTHEÛS 24:21

Dat is de situatie waarvan Jezus zegt dat mensen er goed aan zouden doen die te vermijden.

22

Alles opgeven om het Koninkrijk in te gaan

Hij zegt in Markus 9 dat je hand in vers 43, je voet in vers 45 en je oog in vers 47 waardevolle dingen zijn, maar niet zo waardevol als je leven en je ziel. Als deze lichaamsdelen je er dus van zouden kunnen weerhouden Christus' Koninkrijk binnen te gaan, geldt wat Hij in vers 43 zei:

En als uw hand u doet struikelen, hak hem dan af; het is beter voor u verminkt het leven in te gaan dan met twee handen heen te gaan in de hel, in het onuitblusbare vuur,

MARKUS 9:43

In vers 45 zegt Hij hetzelfde:

En als uw voet u doet struikelen, hak hem dan af; het is beter voor u kreupel het leven in te gaan dan met twee voeten geworpen te worden in de hel, in het onuitblusbare vuur,

MARKUS 9:45

En in vers 47 zegt Hij:

En als uw oog u doet struikelen, werp het dan uit; het is beter voor u met één oog het Koninkrijk van God in te gaan dan met twee ogen in het helse vuur geworpen te worden,

MARKUS 9:47

Het leven binnengaan, het Koninkrijk van God binnengaan: dat heeft te maken met christen worden, Jezus volgen en eeuwig leven ontvangen. Het is beter om tot Christus te komen en in Christus te blijven, zelfs als je lichaamsdelen verliest.

Natuurlijk heeft Hij het niet letterlijk over het verliezen van lichaamsdelen. Hij zegt niet dat iemand zijn oog moet uitrusten of zijn hand moet afhakken. Wat Hij zegt, is dat er dingen zijn die je als allerlaatste zou willen opgeven: je oog, je hand, je voet. En misschien zijn er andere dingen in je leven die je als allerlaatste zou willen opgeven: bepaalde bezittingen, bepaalde relaties, bepaalde dromen die je hebt gehad. Je wilt ze gewoon niet opgeven. Maar als die relaties, die vriendschappen, die bezittingen of die dromen je ervan zullen weerhouden het Koninkrijk binnen te gaan, zelfs als ze je even dierbaar zijn als je oog, je hand of je voet, dan ben je nog altijd beter af als je ze wegdoet. Dat wil zeggen: je bent beter af als je Jezus volgt. Het is beter om Jezus te volgen en verminkt, blind of gedeeltelijk blind Zijn Koninkrijk binnen te gaan, dan in goede gezondheid te blijven totdat het oordeel over Jeruzalem komt en als gevolg daarvan aan de vuren van Gehenna te worden prijsgegeven.

23

Met vuur en zout gezouten

De verzen 49 en 50 zijn moeilijk. Hij zegt:

Want iedereen zal met vuur gezouten worden en ieder offer zal met zout gezouten worden. Het zout is goed, maar als het zout zoutloos wordt, waarmee zult u het smakelijk maken? Heb zout in uzelf en leef met elkaar in vrede.

MARKUS 9:49-50

Vers 50 is niet zo moeilijk als vers 49, maar ze zijn allebei moeilijk omdat niet helemaal duidelijk is hoe Hij zout gebruikt. Zout had veel toepassingen. Natuurlijk diende het om voedsel op smaak te brengen. Denk eraan dat Job zei:

Wordt het smakeloze gegeten zonder zout? Zit er smaak aan het wit van een ei?

JOB 6:6

Het werd gebruikt om te voorkomen dat dingen bedierven. Misschien was dat wel de belangrijkste werking die ze met zout associeerden. Maar er staat:

Iedereen zal met vuur worden gezouten, en elk offer zal met zout worden gezouten.

De uitspraak dat elk offer met zout op smaak gebracht zal worden, is in feite een van de wetten van het oude verbond. In Leviticus 2:13 wordt gezegd:

Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. Bij al uw offergaven moet u zout aanbieden.

LEVITICUS 2:13

Misschien haalt Jezus eenvoudigweg die wet aan en past Hij haar toe. Elk offer dat aan God werd gebracht, moest met zout op smaak worden gebracht. Je kunt dus verwachten dat je met zout op smaak wordt gebracht, en misschien met vuur wordt gezouten: het vuur van beproeving, het vuur van de proef. Ik weet het eigenlijk niet.

Hij zegt dat alles wat aan God wordt aangeboden, eigenlijk ieder mens, op de een of andere manier met vuur op smaak gebracht zal worden. Misschien zullen degenen die Christus verwerpen in het vuur van Gehenna geworpen worden. Degenen die Christus ontvangen, zullen hun eigen vurige beproevingen onder ogen moeten zien, maar slechts zoals een klein beetje zout aan voedsel wordt toegevoegd om het op smaak te brengen. Het vuur in het leven van een gelovige is dus geen verterend vuur zoals het vuur in Gehenna. Het is eenvoudigweg een vuur dat kenmerkend is voor ons leven. Er zijn beproevingen. Er zijn ontberingen.

24

De betekenis van het zout

Het is moeilijk te weten. Het is echt moeilijk te weten waar Hij het hier over heeft, en ook commentatoren weten eigenlijk niet goed hoe ze er een goede verklaring voor moeten geven, al proberen ze dat soms wel. Maar Zijn uitspraak in vers 50 staat ook in de Bergrede in Mattheüs 5:

U bent het zout van de aarde; maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden.

MATTHEÛS 5:13

Zout deugt nergens voor als het zijn zoute eigenschappen niet heeft. Als zout zoutloos gemaakt zou kunnen worden, zou het niets anders hebben waaraan het waarde ontleent. Zijn zilte eigenschappen zijn het enige wat zout waarde geeft. Jezus zei in Mattheüs 5:

U bent het zout van de aarde; maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden.

MATTHEÛS 5:13

Maar hier zegt Jezus:

Het zout is goed, maar als het zout zoutloos wordt, waarmee zult u het smakelijk maken? Heb zout in uzelf en leef met elkaar in vrede.

MARKUS 9:50

Hij heeft eigenlijk niet beschreven waar zout voor staat, en dat maakt het moeilijk. Het is alsof Hij verwacht dat dit voor Zijn discipelen op de een of andere manier begrijpelijk is. Misschien was dat ook zo, maar zij waren waarschijnlijk net zo traag van begrip als wij. Het is dus heel goed mogelijk dat zij er evenmin iets van begrepen. Het is gewoon totaal niet duidelijk.

Zout of zoutheid in jezelf hebben: als we zout beschouwen als een conserveringsmiddel, als iets wat op smaak brengt, of zelfs als iets wat goed is om in wonden te wrijven omdat het weliswaar prikt, maar de genezing bevordert en ontsmet, dan zouden al deze toepassingen van zout als positieve toepassingen kunnen worden gezien. Toen Jezus tegen Zijn discipelen zei:

U bent het zout van de aarde; maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden.

MATTHEÛS 5:13

kan Hij naar enkele van deze functies van zout hebben verwezen, maar Hij maakt dat nooit duidelijk.

25

De kenmerkende waarde van christenen

Eén ding kan gezegd worden, ongeacht welke specifieke eigenschap Hij met het zout bedoelt: als zout die eigenschap verliest, deugt het nergens meer voor en kan het niet gemakkelijk worden vervangen. Misschien kan het helemaal niet worden vervangen. We zouden kunnen zeggen dat zout zijn eigen kenmerkende eigenschap heeft, en dat die eigenschap zijn enige waarde is. Als het zijn kenmerkende eigenschap verliest, heeft het geen waarde meer. Christenen hebben ook iets wat hun eigen kenmerkende waarde uitmaakt, hun eigen kenmerkende eigenschappen die ongelovigen niet hebben. Als christenen die zoutigheid verliezen, deugen zij ook nergens meer voor. Wat die eigenschap is, wordt hier misschien niet specifiek duidelijk gemaakt. Het is eenvoudigweg zo dat er iets heel anders is aan mensen die christen zijn, die echte volgelingen van Christus zijn, dan aan mensen die dat niet zijn. Dat verschil maakt het verschil. Dat verschil is wat het verschil maakt in hun waarde voor God en hun waarde voor de wereld. Christenen behoren duidelijk herkenbaar christelijk te zijn.

Wat de specifieke eigenschap ook is die met zout wordt bedoeld:

Want iedereen zal met vuur gezouten worden en ieder offer zal met zout gezouten worden. Het zout is goed, maar als het zout zoutloos wordt, waarmee zult u het smakelijk maken? Heb zout in uzelf en leef met elkaar in vrede.

MARKUS 9:49-50

we kunnen in elk geval dit zeggen: als je zout bent, word dan niet zouteloos. Blijf zout. Anders zal God Zelf niets aan je hebben, en de mens evenmin. Christenen zijn van waarde voor de wereld zolang wij iets kenmerkends hebben. Als de gemeente de wereld nabootst of werelds wordt, dan heeft de gemeente niets kenmerkends meer en heeft zij voor God of mens totaal geen waarde.

Waarom Jezus dat hier zou zeggen, weet ik niet zeker. Deze passage is voor mij altijd moeilijk geweest en daarom heb ik haar altijd bij commentatoren opgezocht. Het is duidelijk dat zij haar ook moeilijk vinden, want ook zij hebben er geen werkelijk inzicht in. Maar misschien betekende het voor de discipelen of voor de mensen uit die tijd meer dan wij eronder verstaan. Ik kan er niet meer licht op werpen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Markus 9:15
- Markus 9:17-18
- Markus 9:19
- Markus 9:29
- Markus 9:21
- Markus 5:9
- Markus 9:22
- Markus 9:23
- Markus 9:24

- Markus 9:25
- Markus 9:28
- Mattheüs 17:20
- Mattheüs 17:19
- Mattheüs 17:20-21
- Mattheüs 6:5
- Mattheüs 6:16
- Markus 9:30
- Markus 9:31
- Markus 9:33-34
- Markus 9:35
- Markus 9:36-37
- Mattheüs 18:1
- Mattheüs 18:2-5
- Markus 10:13
- Markus 9:38-41
- Mattheüs 12:30
- Markus 9:42
- Markus 9:43-44
- Jesaja 66:24
- Openbaring 20:15
- Jeremia 7:30-31
- Jeremia 7:32-33
- Jeremia 19:6
- Mattheüs 24:21
- Markus 9:43
- Markus 9:45
- Markus 9:47
- Markus 9:49-50
- Job 6:6
- Leviticus 2:13
- Mattheüs 5:13
- Markus 9:50

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.